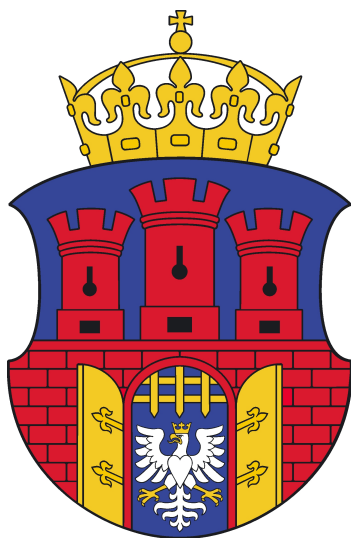

SPRAWOZDANIE
NIEZALEŻNEGO BIEGŁEGO REWIDENTA
Z BADANIA
DLA
RADY MIASTA KRAKOWA

Sprawozdanie z badania rocznego sprawozdania finansowego

Opinia

Przeprowadziliśmy badanie rocznego sprawozdania finansowego jednostki samorządu terytorialnego Gminy Miejskiej Kraków (dalej: „Miasto” lub „Jednostka”), sporządzonego na dzień 31 grudnia 2018 r. oraz za okres od 01.01.2018 r. do 31.12.2018 r., na które składa się:

- bilans wykonania budżetu, który po stronie aktywów i pasywów zamyka się sumą 402.030.258,85 PLN,
- łączny bilans, który po stronie aktywów i pasywów zamyka się sumą 59.868.436.537,84 PLN,
- łączny rachunek zysków i strat, wykazujący zysk netto w wysokości 701.978.857,96 PLN,
- łączne zestawienie zmian w funduszu, wykazujące zmniejszenie funduszu o kwotę 7.662.821.295,81 PLN,

oraz informacja dodatkowa zawierająca wprowadzenie do sprawozdania finansowego oraz dodatkowe informacje i objaśnienia (dalej: „sprawozdanie finansowe”).

Naszym zdaniem, zbadane sprawozdanie finansowe:

- (a) przedstawia rzetelny i jasny obraz sytuacji majątkowej i finansowej Gminy Miejskiej Kraków na dzień 31.12.2018 r. oraz jej wyniku finansowego za rok obrotowy zakończony w tym dniu, zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2018 r. poz. 395 wraz z późn. zm.; dalej: „ustawa o rachunkowości”) i przyjętymi zasadami (polityką) rachunkowości,
- (b) jest zgodne co do formy i treści z obowiązującymi Jednostkę przepisami prawa i postanowieniami statutu Jednostki,

- (c) zostało sporządzone na podstawie prawidłowo prowadzonych ksiąg rachunkowych, zgodnie z przepisami rozdziału 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości.

Niniejsza opinia jest spójna ze Sprawozdaniem dodatkowym dla Komitetu Audytu wydanym z dniem niniejszego sprawozdania z badania.

Podstawa opinii

Nasze badanie przeprowadziliśmy zgodnie z:

- (1) Międzynarodowymi Standardami Badania w wersji przyjętej przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów jako Krajowe Standardy Badania (dalej: „KSB”),
- (2) ustawą z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich i nadzorze publicznym (Dz.U. z 2017 r., poz. 1089; dalej: „ustawa o biegłych rewidentach”),
- (3) Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 537/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie szczegółowych wymogów dotyczących ustawowych badań sprawozdań finansowych jednostek interesu publicznego (Dz. Urz. UE L 158 z 27.05.2014, str. 77 oraz Dz. Urz. UE L 170 z 11.06.2014, str. 66; dalej: „rozporządzenie 537/2014”),
- (4) artykułem 268 ustawy z dnia 27 czerwca 2009 r. o finansach publicznych (dalej: „ustawa o finansach publicznych”).

Nasza odpowiedzialność zgodnie z tymi standardami została opisana dalej w sekcji naszego sprawozdania pn. *Odpowiedzialność biegłego rewidenta za badanie sprawozdania finansowego*.

Jesteśmy niezależni od Jednostki zgodnie z Kodeksem etyki zawodowych księgowych Międzynarodowej Federacji Księgowych (dalej: „Kodeks IFAC”) przyjętym uchwałami Krajowej

Rady Biegłych Rewidentów oraz z innymi wymogami etycznymi, które mają zastosowanie do badania sprawozdań finansowych w Polsce. Wypełniliśmy nasze inne obowiązki etyczne zgodnie z tymi wymogami i Kodeksem IFAC. W trakcie przeprowadzania badania Kluczowy biegły rewident oraz firma audytorska pozostali niezależni od Jednostki zgodnie z wymogami niezależności określonymi w ustawie o biegłych rewidentach oraz Rozporządzeniu 537/2014.

Uważamy, że dowody badania, które uzyskaliśmy, są wystarczające i odpowiednie, aby stanowić podstawę dla naszej opinii.

Kluczowe sprawy badania

Kluczowe sprawy badania są to sprawy, które według naszego zawodowego osądu były najbardziej znaczące podczas badania sprawozdania finansowego za bieżący okres sprawozdawczy. Obejmują one najbardziej znaczące ocenione rodzaje ryzyka istotnego zniekształcenia, w tym ocenione rodzaje ryzyka istotnego zniekształcenia spowodowanego oszustwem. Do spraw tych odnieśliśmy się w kontekście naszego badania sprawozdania finansowego jako całości oraz przy formułowaniu naszej opinii oraz podsumowaliśmy naszą reakcję na te rodzaje ryzyka, a w przypadkach, w których uznaliśmy za stosowne przedstawiliśmy najważniejsze spostrzeżenia związane z tymi rodzajami ryzyka. Nie wyrażamy osobnej opinii na temat tych spraw.

Wycena środków trwałych, w tym gruntów przekazanych w użytkowanie wieczyste innym podmiotom

Rzeczowe aktywa trwałe, w tym grunty stanowią kluczową pozycję w sprawozdaniu finansowym Miasta. Ryzyko nieprawidłowej wyceny tej pozycji aktywów, a w szczególności gruntów stanowiących własność jednostki samorządu terytorialnego przekazanych w użytkowanie wieczyste innym podmiotom związane jest z wejściem w życie ustawy z dnia 20 lipca 2018 r.

o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe w prawo własności tych gruntów. Spowodowało to konieczność oszacowania i ujęcia w księgach rachunkowych odpisu z tytułu trwałej utraty wartości tych gruntów. Prawdopodobność naliczenia odpisu (o łącznej wartości 5.595,5 mln zł) jest kluczowym zagadnieniem badania ze względu na złożoność założeń przyjętych do jego kalkulacji.

W przypadku omawianej pozycji aktywów zidentyfikowaliśmy również ryzyko w zakresie prawidłowości prezentacji zarówno gruntów jak i ich odpisów w sprawozdaniu finansowym.

W ramach zastosowanych procedur w szczególności:

- dokonaliśmy oceny zasad (polityki) rachunkowości oraz procedur stosowanych przez Jednostkę w celu identyfikacji przesłanek wskazujących na potencjalną utratę wartości środków trwałych,
- zweryfikowaliśmy prawidłowość przyjętych założeń służących oszacowaniu odpisu z tytułu trwałej utraty wartości gruntów stanowiących własność jednostki samorządu terytorialnego przekazanych w użytkowanie innym podmiotom,
- sprawdziliśmy prawidłowość zwiększeń i zmniejszeń oraz wycenę na dzień bilansowy rzeczowych aktywów trwałych,
- zweryfikowaliśmy sposób prezentacji tej pozycji aktywów w sprawozdaniu finansowym oraz informacji dodatkowej do sprawozdania finansowego.

Rezerwy na zobowiązania

Zagadnienie zostało uznane za istotne z uwagi na potencjalne ryzyko istotnego zniekształcenia tej pozycji pasywów oraz wielkość i złożoność spraw sądowych prowadzonych przez Miasto.

W ramach zastosowanych procedur w szczególności:

- dokonaliśmy oceny zasad (polityki) rachunkowości oraz metodologii tworzenia rezerw na zobowiązania,
- w oparciu o uzyskane dowody badania, w tym uzyskane informacje z działu prawnego w zakresie spraw spornych, weryfikowaliśmy prawidłowość zawiązanych rezerw,
- weryfikowaliśmy prawidłowość zakwalifikowania spraw do rezerw lub zobowiązań warunkowych,
- zweryfikowaliśmy sposób prezentacji tej pozycji pasywów w sprawozdaniu finansowym oraz informacji dodatkowej do sprawozdania finansowego.

Wycena i prezentacja zobowiązań finansowych

Ryzyko nieprawidłowej wyceny oraz prezentacji zobowiązań finansowych (o wartości 2.558,13 mln zł) zostało uznane za ryzyko istotnego zniekształcenia z uwagi na znaczący udział tej pozycji pasywów w sumie bilansowej bilansu wykonania budżetu.

W ramach zastosowanych procedur w szczególności:

- zweryfikowaliśmy metodologię i ciągłość stosowania zasad wyceny kredytów i obligacji,
- zweryfikowaliśmy prawidłowość wyceny bilansowej wybranych pozycji zobowiązań finansowych z tytułu obligacji i kredytów poprzez dokonanie własnych obliczeń,
- zweryfikowaliśmy prawidłowość podziału i prezentacji pozycji bilansu na część długo i krótkoterminową.

Inne sprawy

Nasze procedury badania nie objęły przychodów z tytułu podatkowych dochodów budżetowych oraz stanu należności podatkowych, a to z racji

art. 293 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa, w myśl którego indywidualne dane zawarte w deklaracjach oraz innych dokumentach składanych przez podatników oraz w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego objęte są tajemnicą skarbową.

Odpowiedzialność Kierownika jednostki i osób sprawujących nadzór za sprawozdanie finansowe

Prezydent Miasta (dalej: „Kierownik jednostki”) jest odpowiedzialny za sporządzenie, na podstawie prawidłowo prowadzonych ksiąg rachunkowych, sprawozdania finansowego, które przedstawia rzetelny i jasny obraz sytuacji majątkowej i finansowej oraz wyniku finansowego Jednostki zgodnie z przepisami ustawy o rachunkowości, przyjętymi zasadami (polityką) rachunkowości oraz z obowiązującymi Jednostkę przepisami prawa i statutu, a także za kontrolę wewnętrzną, którą Kierownik jednostki uznaje za niezbędną aby umożliwić sporządzenie sprawozdania finansowego niezawierającego istotnego zniekształcenia spowodowanego oszustwem lub błędem.

Sporządzając sprawozdanie finansowe Kierownik jednostki jest odpowiedzialny za ocenę zdolności Jednostki do kontynuowania działalności, ujawnienie, jeżeli ma to zastosowanie, spraw związanych z kontynuacją działalności oraz za przyjęcie zasady kontynuacji działalności jako podstawy rachunkowości, z wyjątkiem sytuacji kiedy Kierownik jednostki albo zamierza wnioskować o likwidację Jednostki, albo zaniechać prowadzenia działalności albo nie ma żadnej realnej alternatywy dla likwidacji lub zaniechania działalności.

Kierownik jednostki oraz członkowie Komisji Rewizyjnej są zobowiązani do zapewnienia, aby sprawozdanie finansowe spełniało wymagania przewidziane w ustawie o rachunkowości. Członkowie Komisji Rewizyjnej są odpowiedzialni za nadzorowanie procesu sprawozdawczości finansowej Jednostki.

Odpowiedzialność biegłego rewidenta za badanie sprawozdania finansowego

Naszymi celami są uzyskanie racjonalnej pewności czy sprawozdanie finansowe jako całość nie zawiera istotnego zniekształcenia spowodowanego oszustwem lub błędem oraz wydanie sprawozdania z badania zawierającego naszą opinię. Racjonalna pewność jest wysokim poziomem pewności ale nie gwarantuje, że badanie przeprowadzone zgodnie z KSB zawsze wykryje istniejące istotne zniekształcenie. Zniekształcenia mogą powstawać na skutek oszustwa lub błędu i są uważane za istotne, jeżeli można racjonalnie oczekiwać, że pojedynczo lub łącznie mogłyby wpłynąć na decyzje gospodarcze użytkowników podjęte na podstawie tego sprawozdania finansowego.

Zakres badania nie obejmuje zapewnienia co do przyszłej rentowności badanej jednostki ani efektywności lub skuteczności prowadzenia jej spraw przez Kierownika jednostki obecnie lub w przyszłości.

Podczas badania zgodnego z KSB stosujemy zawodowy osąd i zachowujemy zawodowy sceptycyzm, a także:

- identyfikujemy i oceniamy ryzyka istotnego zniekształcenia sprawozdania finansowego spowodowanego oszustwem lub błędem, projektujemy i przeprowadzamy procedury badania odpowiadające tym ryzykom i uzyskujemy dowody badania, które są wystarczające i odpowiednie, aby stanowić podstawę dla naszej opinii. Ryzyko niewykrycia istotnego zniekształcenia wynikającego z oszustwa jest większe niż tego wynikającego z błędu, ponieważ oszustwo może dotyczyć zmywu, fałszowania, celowych pominięć, wprowadzenia w błąd lub obejścia kontroli wewnętrznej;
- uzyskujemy zrozumienie kontroli wewnętrznej stosownej dla badania w celu zaprojektowania procedur badania, które są odpowiednie w danych okolicznościach, ale nie w celu wyrażenia opinii na temat skuteczności kontroli wewnętrznej Jednostki;

- oceniamy odpowiedniość zastosowanych zasad (polityki) rachunkowości oraz zasadność szacunków księgowych oraz powiązanych ujawnień dokonanych przez Kierownika jednostki;
- wyciągamy wnioski na temat odpowiedniości zastosowania przez Kierownika jednostki zasady kontynuacji działalności jako podstawy rachunkowości oraz, na podstawie uzyskanych dowodów badania, czy istnieje istotna niepewność związana ze zdarzeniami lub warunkami, która może poddawać w znaczącą wątpliwość zdolność Jednostki do kontynuacji działalności. Jeżeli dochodzimy do wniosku, że istnieje istotna niepewność, wymagane jest od nas zwrócenie uwagi w naszym sprawozdaniu biegłego rewidenta na powiązane ujawnienia w sprawozdaniu finansowym lub, jeżeli takie ujawnienia są nieadekwatne, modyfikujemy naszą opinię. Nasze wnioski są oparte na dowodach badania uzyskanych do dnia sporządzenia naszego sprawozdania biegłego rewidenta, jednakże przyszłe zdarzenia lub warunki mogą spowodować, że Jednostka zaprzestanie kontynuacji działalności;
- oceniamy ogólną prezentację, strukturę i zawartość sprawozdania finansowego, w tym ujawnienia, oraz czy sprawozdanie finansowe przedstawia będące ich podstawą transakcje i zdarzenia w sposób zapewniający rzetelną prezentację.

Przekazujemy Komitetowi Audytu informacje o, między innymi, planowanym zakresie i czasie przeprowadzenia badania oraz znaczących ustaleniach z badania, w tym wszelkich znaczących słabościach kontroli wewnętrznej, które zidentyfikujemy podczas badania.

Składamy Komitetowi Audytu oświadczenie, że przestrzegaliśmy stosownych wymogów etycznych dotyczących niezależności oraz, że będziemy informować ich o wszystkich powiązaniach i innych sprawach, które mogłyby być racjonalnie uznane za stanowiące zagrożenie dla naszej niezależności, a tam gdzie ma to zastosowanie, informujemy o zastosowanych zabezpieczeniach.

Spośród spraw przekazanych Komitetowi Audytu ustaliliśmy te sprawy, które były najbardziej znaczące podczas badania sprawozdania finansowego za bieżący okres sprawozdawczy i dlatego uznaliśmy je za kluczowe sprawy z badania. Opisujemy te sprawy w naszym sprawozdaniu biegłego rewidenta, chyba że przepisy prawa lub regulacje zabraniają publicznego ich ujawnienia lub gdy, w wyjątkowych okolicznościach, ustalimy, że kwestia nie powinna być przedstawiona w naszym sprawozdaniu, ponieważ można byłoby racjonalnie oczekiwać, że negatywne konsekwencje przeważąłyby korzyści takiej informacji dla interesu publicznego.

Sprawozdanie na temat innych wymogów prawa i regulacji

Oświadczenie na temat świadczonych usług niebędących badaniem sprawozdań finansowych

Zgodnie z naszą najlepszą wiedzą i przekonaniem oświadczamy, że nie świadczylśmy na rzecz Jednostki usług niebędących badaniem oraz usług, które są zakazane na mocy art. 5 ust. 1 Rozporządzenia 534/2014 oraz art. 136 ustawy o biegłych rewidentach.

Wybór firmy audytorskiej

Zostaliśmy wybrani do badania sprawozdania finansowego Gminy Miejskiej Kraków Uchwałą Nr XCI/2398/17 Rady Miasta Krakowa z dnia

20 grudnia 2017 r. Badanie przeprowadzono na podstawie umowy o numerze W/I/3736/BM/1/2017 z dnia 28 grudnia 2017 zawartej pomiędzy Gminą Miejską Kraków a Grupą Gumułka – Audyt Sp. z o.o. Sp.k z siedzibą w Katowicach.

Sprawozdania finansowe Jednostki badamy nieprzerwanie począwszy od roku obrotowego zakończonego dnia 31.12.2010 roku, to jest przez dziewięć kolejnych lat, w tym jako jednostkę zainteresowania publicznego przez pięć kolejnych lat.

Kluczowym biegłym rewidentem odpowiedzialnym za badanie, którego rezultatem jest niniejsze sprawozdanie niezależnego biegłego rewidenta, jest

Joanna Baran, nr ewid.12276

działająca w imieniu

*Grupa Gumułka – Audyt Sp. z o.o. Sp.k. z siedzibą w Katowicach, przy ul. Matejki Jana 4
(firma audytorska wpisana na listę pod nr 3975)*

Katowice / Kraków, dnia 20 maja 2019 roku

.....
podpis Kluczowego biegłego rewidenta